

prima instanță: O. Cojocaru
instanța de apel: A. Panov, Iu. Cimpoi, A. Minciuna
Instanța de recurs: Iu. Sîrcu. Iu. Beejenaru, M. Pitic

dosarul nr. 3rh-18/17

ÎNCHEIERE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând cererea de revizuire depusă de către Valerian Hortolomei,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valerian Hortolomei
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la anularea actului
administrativ,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016, prin care
recursul declarat de către Valerian Hortolomei a fost declarat inadmisibil,

c o n s t a t ă:

La data de 15 decembrie 2015, Valerian Hortolomei a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia Ministerului Justiției
al RM nr.157 din 04 mai 2015 a fost dispusă înregistrarea în Registrul de stat al
organizațiilor necomerciale, modificările privind președintele Partidului Republican
din Moldova, în temeiul procesului-verbal nr.2 al Consiliului Coordonator.

Menționează că, decizia Ministerului Justiție al RM este ilegală, deoarece
Gheorghe Mîrzac a fost ales în calitate de președinte al Partidului Republican din
Moldova fără a deține calitate de membru al partidului și în baza unor probe false.

Susține că, la data de 26 august 2015 s-a adresat cu cerere prealabilă către
Ministrul Justiției, prin care a solicitat anularea actului administrativ, însă prin
răspunsul nr.05/11179 din 21 octombrie 2015 a primit refuz pe motiv că decizia
contestată a fost emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Afirmă că, la data de 03 noiembrie 2015 s-a adresat cu cerere privind efectuarea
modificărilor de către Ministerul Justiției în temeiul datelor false către Centrul
Național Anticorupție, însă, fără a examina plângerea, Centrul a redirecționat-o către
Procuratura Buiucani mun. Chișinău, pe motiv că în gestiunea Inspectoratului de
poliție Buiucani se află cauza penală nr.2012032318, intentată în baza art.261 CP,
însă cauza penală a fost încetată prin Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de
Justiție din 18 iulie 2012.

Susține că, prin scrisoarea nr.27196 din 01 decembrie 2015, pe care a recepționat-o la data de 06 decembrie 2015, fără a examina plângerea, Inspectoratul de poliție Buiucani mun. Chișinău i-a recomandat să se adreseze în instanța de judecată.

Solicită, repunerea în termen a cererii de chemare în judecată și anularea deciziei Ministerului Justiției al RM nr.157 din 04 mai 2015 cu privire la înregistrarea în Registrul de stat al organizațiilor necomerciale, modificările privind președintele Partidului Republican din Moldova, în temeiul procesului-verbal nr.2 al Consiliului Coordonator.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 martie 2016 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen și respinsă ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de către Valerian Hortolomei împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016 a fost respins apelul declarat de către Valerian Hortolomei și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 15 august 2016, Valerian Hortolomei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu remiterea dosarului spre examinarea falsurilor Centrului Național Anticorupție sau Procuraturii.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016, recursul declarat de către Valerian Hortolomei a fost declarat inadmisibil.

La data de 03 ianuarie 2016, Valerian Hortolomei a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016 și încheierii Curții Supreme de Justiție din data de 19 octombrie 2016, admiterea cererii de recurs și remiterea cauzei Centrului Național Anticorupție sau Procuraturii pentru examinarea falsurilor.

În motivarea cererii de revizuire, a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Menționează că, nu este de acord cu hotărârile instanțelor inferioare, deoarece nu au fost elucidate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, iar erorile comise au dus la soluționarea greșită a cauzei.

Susține că, instanța de contencios administrativ nu este în drept să examineze probele false în actele de diferită proveniență, deoarece este de competența Centrului Național Anticorupție sau Procuraturii, circumstanțe ce au fost ignorate de către prima instanță și instanța de apel.

Afirmă că, ședința Consiliului Coordonator din 24 aprilie 2015 a fost organizată și petrecută ilegal. Procesul-verbal nr.2 a fost semnat de către Andrei Stratan, dar care la acel moment nu mai deținea funcția de președinte al Partidul Republican din Moldova, aderând la Partidul Socialiștilor din RM, fapt ce contravine art. 43 din Statutul PRM.

Referitor la termenul de depunere a cererii de revizuire, instanța constată că potrivit art. 450 lit. b) cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale

pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art.449 lit. b).

Curtea Supremă de Justiție a adoptat încheierea la 19 octombrie 2016. Revizuentul a depus cerere de revizuire la 03 ianuarie 2017, respectiv cererea de revizuire a fost depusă în termen.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire depusă de către Valerian Hortolomei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin.(1) lit. a) CPC după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Potrivit prevederilor art.451 alin.(1) CPC cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Potrivit prevederilor art.449 lit.b) CPC revizuirea se declară în cazurile în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Este de menționat că, pentru a invoca prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinate pentru judecarea justă a cauzei.

Revizuentul în argumentarea cererii nu indică careva circumstanțe sau probe care a-r putea fi raportate la temeiurile stabilite de norma procedurală.

În această ordine de idei, Colegiul constată cu certitudine că toate faptele invocate de revizuent ca circumstanțe pe care nu le-a cunoscut, dar care sunt determinante pentru revizuirea soluției, erau și/sau puteau fi cunoscute la momentul examinării și adoptării deciziei revizuirea căreia se solicită.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele cererii de revizuire nu pot fi raportate la temeiurile stabilite în art. 449 Codul de procedură civilă.

Revizuirea este o cale extraordinară de atac, de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și reluarea judecării în cazurile expres determinate de lege. Motivele de revizuire sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC, calea de atac enunțată oferind posibilitatea retractării unei hotărâri judecătorești definitive care se vădește a fi greșită în raport de unele împrejurări de fapt survenite după pronunțarea acesteia. Așadar, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

În cauză, revizuentul a prezentat probe cărora instanțele de judecată la examinarea litigiului dat le-a dat aprecierea corespunzătoare și prin urmare Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată și nici nu a invocat în cererea de revizuire nici un temei de drept prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul *Brumărescu contra României*).

Desființarea hotărârii irevocabile ca urmare a admiterii revizuirii prin îndepărtarea condiției evocării fondului conduce la probleme majore din perspectiva securității raporturilor juridice conform jurisprudenței clare, constante și extrem de voluminoase a CtEDO. Chestiunea revizuirii cauzei datorită unor circumstanțe noi descoperite, a fost examinată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele *Popov versus Moldova* (nr. 2), (nr. 19960/04, 6 decembrie 2005) și *Oferta Plus SRL versus Moldova* (nr. 14385/04, 19 decembrie 2006), unde Curtea a constatat o încălcare a articolului 6 § 1 din cauza unei aplicări necorespunzătoare a procedurii de revizuire.

Pentru temeiurile revizuirii este esențial ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Se impune respectarea principiului *res judicata*. Soluția definitivă a unei instanțe judecătorești nu poate fi repusă în discuție ulterior, procesul soluționat definitiv nu mai poate fi redeschis pentru a se proceda la o nouă examinare a cauzei (CtEDO, *Brumărescu vs România*, 1999, para. 61, *Roșca c. Moldovei*, 2005, para. 24). Acest principiu instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat, și simpla eventualitate de existență a două opinii asupra subiectului nu constituie un temei pentru reexaminare. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii (a se vedea *Roșca*, citat supra, para. 25).

Așadar revizuirea fiind o cale extraordinară de atac, în speță nu sunt îndeplinite expres prevederile art. 449 lit. b) CPC, pentru admiterea revizuirii.

Prin urmare, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate, incluzând și motivele pe care se întemeiază, cererea de revizuire dedusă judecății este inadmisibilă în raport cu condițiile textului.

În ceea ce privește motivul de revizuire prevăzut de art. 499 lit. b) CPC acesta se referă strict la înscrisuri doveditoare reținute de partea potrivnică sau care nu au putut

fi înfățișate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților, ori dacă s-a desființat sau modificat hotărârea unei instanțe pe care s-a întemeiat hotărârea a cărei revizuire se cere.

Inadmisibilitatea unei asemenea intervenții de mai multe ori a fost afirmată de către jurisprudența CEDO. Curtea, a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție (cauza Brumărescu vs România).

Sub acest aspect, se va menționa și faptul că, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a.), prin urmare aceasta urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

CtEDO în cauza Verein gegen Tierfabriken Schweiz (VGT) vs Elveției din 30 iunie 2009 menționează că redeschiderea unei proceduri la nivel național nu este un scop în sine, aceasta nu este decât un mijloc susceptibil de a fi aplicat în vederea executării corecte și integrale a hotărârilor Curții. Cu toate acestea, ea ar trebui să permită, de asemenea, autorităților statului pârât să se conformeze concluziilor și spiritului hotărârii Curții ce urmează a fi executată, cu respectarea garanțiilor procedurale ale Convenției. În lumina importanței pe care o reprezintă executarea hotărârilor sale în sistemul Convenției și a justului echilibru ce urmează a fi respectat între interesul general și interesele individului în cauză.

Analizând argumentele invocate de către revizuent în raport cu prevederile art. 449 CPC, instanța reține că, argumentele invocate nu pot servi drept temei de revizuire și nu se încadrează în prevederile normei legale.

Astfel, din considerentele menționate mai sus, cererea de revizuire depusă de Valerian Hortolomei urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, 453 alin.(1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Valerian Hortolomei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic